

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **xvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.
 Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

*w izide prihodnji list v
ponedeljek 8. januvarja 1883.*

V Ljubljani. 5. januvarja.

Zadnji dnevi starega in prvi dnevi novega leta nakopičili so na političnem polju mnogo in opasnih oblakov. Ni še polegla osupnenost in razburjenost, prouzročena po senzačnem objavljenju nemško-avstrijske zveze, kar nam telegraf poroča velevažno vest o smrti Gambette in o samomoru avstrijskega poslanika grofa Wimpffena. Pri vseh teh dogodkih vpraša se diplomatični svet z nekako bojaznijo, kak jim je pomen za bližnjo bodočnost, kaj pomenijo ta znamenja na razburjenem političnem nebu. —

Objavljenje nemško-avstrijske zveze in tragična smrt poslanika Wimpffena daje nekaterim listom povod, spominati se zgodovinskega momenta, ki naj bi zlasti sedaj nad odprtim grobom Gambette služil v Avstriji v svarilo. V 19. dan marca 1867 iznenadili so namreč pruski vladni listi z jednakim objavljenjem kako podobne pogodbe politični svet, pogodbe, ki je bila v največjih tajnosti sklenena v 22. dan avgusta 1866, tedaj malo časa po bitki pri Sadovi, mej Prusko, Bavarsko, Virtemberško, Badensko in Hessensko in v katere prvem odstavku bilo je zaključeno, da pogojniki sklenejo zvezo za brambo in napad in da drug drugemu jamčijo za nedotakljivost svojih dežel, obljubujoč si za slučaj vojne vso vojskino moč.

Takrat bil je Beust minister vnarjih zadev, nesrečni grof Wimpffen pa naš poslanik v Berolinu in ves osupnen, ko je pruski „Staatsanzeiger“ nenašoma priobčil omenjeno senzačno pogodbo, katera je mirovno pogodbo mej Avstrijo in Prusijo raztrgala, predno je bila podpisana. Ne bodemo ugibali, je li sedanje objavljenje nemško-avstrijske zveze tudi tako osupljivo uplivalo na poslanika Wimpffena in postal tako souzrokom njegovega samomora, a ne moremo si

kaj, da bi se ne spominali depeše, katero je tedaj grof Beust poslal omenjenemu poslaniku v Berolin. Depeša slove:

„Alijanca sklenena mej dvema državama, katerih jedna je slaba, druga pa silna, alijanca, ki nema določenega smotra, temveč je za vsako dobo, za vsaki možni slučaj vojne veljavna — ta alijanca ni taka, da bi se še dalje moglo verovati v mejnaročno nezavisno eksistenco slabje države.“ V brzem teku treh let zvršile so se silne dogodbe na evropskem zpadu, ki so potrdile navedeni izrek. Vse južno-nemške državice, zavezane železnemu kancelarju za napad in za obrambo v vsakem slučaju, morale so v Versailles-u upogniti glavo in pripoznati vrhovno oblast nemškega cesarja in s tem kolikor toliko odreči se svojej mejnaročnej nezavisnej eksistenci. To bil je plod alijance dveh nejednakih faktorjev.

Analogija teh zgodovinskih dogodkov z denašnjo avstrijsko-nemško zvezo je očividna in kaže se, kakor bi naši državniki kaj tacega slutili in pričeli premišljati, kako izogniti se jednakej nezgodi, in da v to svrhu skušajo uvesti prijateljske razmere Rusiji nasproti, za katero je v naših visokih in najvišjih krogih mnogo simpatij. Tako nagibanje proti Rusiji pa razdira Bismarckov račun, ki je mislil, da ima že plen v mreži. Zato bil je tolik vriš in piš v nemških časopisih, zato poudarja se tako ostentativno zveza dveh cesarjev, zato je baje Bismarck ruskemu ministru vnanjih zadev v Varzinu rekел, da v tej zvezi za nobenega tretjega ni prostora, kar daje ruskim listom povod, pretresajoč možnost vojne mej Rusijo in Nemčijo, pisati, da ako se prične ta boj, ne bode končan v jednej vojni, ampak bode dolgo trajajoč, bode nov stoleten boj, kakeršen je bil mej Angleško in Francosko, a še strašnej in grozoviteji. To bode plemenski boj in končan bode stoprav tedaj, kadar bode jeden izmej bojevnikov popolnem uničen.

LISTEK.

Strel.

(Ruski spisal A. Puškin, poslovenil I. P.)

II.

(Konec.)

Prihod bogatih sosedov bil je tako važen dogodek na deželi. Seljaki govorili so o tem dva meseca poprej in tri leta pozneje. Kar se mene tiče, priznati moram, da me je tako razveselil prihod mlade sosedke. Težko sem čakal, da bi jo videl; prvo nedeljo po obedu podal sem se v grad, da se seznamim s svojimi novimi sosedji.

Strežaj peljal me je v grofovovo prednjo sobo, potem pa šel naznanit moj prihod. Soba bila je prostorna in ozaljšana z raznovrstnim lišpom. Pri stenah bile so omare za knjige, na vsakej bila je ena podoba iz brona. Nad kaminom viselo je veliko zrkalo. Tla bila so pokrita z velikim suknom, čez bille so preprežene perzijske preproge. V svojej revnej hišici bil sem se čisto odvadil vseh lepotij,

zato me je pogled tega bogastva tako prevzel, da se me je polotil nekak strah, in tresel sem se, kakor kak prosilec iz dežele, kadar se ima predstaviti ministru, ko sem pričakoval grofa.

Vrata se odpró in mlad mož, kakih dva in trideset let, pride v sobo. Grof me je prijazno sprejel. Hotel sem objaviti, kaj me je navelo, da sem prišel ju obiskat, ali grof me je prehitel. Prijazno me je pozdravil kakor svojega soseda. Usedla sva se. Pri najinem priprostem pogovoru polegla se je moja prejšnja bojazen; bil sem zopet miren, kakor po navadi, kar pride gospodinja, in bil sem zopet v zadregi kakor še nikdar. Bila je tako lepa ženska. Grof me je njej predstavil. Hotel sem ostati miren; ali bolj ko sem se prisadeval, nemirnejši sem postajal. Da bi jaz imel čas pomiriti se, začela sta moja nova znanca mej sabo razgovarjati se. Ravnala sta z menoj brez vseh formalnostij, kakor z dobrim starim znancem.

Mej tem sem jaz ustal, in hodil sem po sobi gori in doli ter ogledaval knjige in slike. Jaz ne razumem dosti o slikah pa vendar sem se v eno ves zagledal. Bil je obraz iz švicarskih planin. Mene

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 5. januvarja.

Dnevni red prihodnjeg seji **državnega zbornika**, ki ima biti 15. t. m., se je tako-le dočolil: 1. Prvo čitanje postave, zadevajoče komanditne družbe na delnice in delniške družbe. 2. Prvo čitanje predloga dr. Roserja zaradi izdanja postave o živežu. 3. Prvo čitanje Mengerjevega predloga glede izdanja postav o obdačenji premakljivih zalog in razprodaj in o krošnjarskej dohodninskej pristojbin. 4. Prvo čitanje dr. Exnerjevega nasveta, tikojočega se postave o varstvu patentov, obrazcev in znamk. 5. Prvo čitanje pl. Pacherjevega predloga o postavnih določbah proti zapeljevanju uživajočega občinstva z rednim goljufnim pomanjšnjem množine mnogovrstnih obrtnih izdelkov.

Po **gosposkej zbornici** izvoljeni posebni komisijon za novo obravnavanje šolske novele nastavil je v to podobor, in ta imel je v sredo v navzočnosti naučnega ministra in deželnega nadzornnika dr. Ulricha štiriurno sejo. Posamezni členi tega pododbara podajali so svoja izkuvstva o ljudskem šolstvu in nasveti, kako bi se naj popravile dosedanje naredbe. Posebno bil je §. 1. novele, govoreč o versko-nravnej odgoji, povod temeljitej razpravi, katere se je udeleževal tudi naučni minister. Konečno pa je vzprejel pododbor ta §. v prvnej obliki; z drugimi paragrafi novele se bode nadaljevalo prihodnje dni.

V zadevi ustanovitve **češke medicinske fakultete** zboroval je v sredo pod predstvom ministrskega sovetnika Langerja enkētni komisijon. Po vsestranskem ogledu vseh prostorov občne bolnice in s teoretičnimi stolicami spojenih zavodov razgovajalo se je delj časa, kako naj se namestijo klinike in znanstveni zavodi češke medicinske fakultete. Ta enkēta nadaljevala bo svoja posvetovanja in njihov rezultat priobčila komisiju, zbranemu pri c. kr. namestniku, katerega se bodo udeležili tudi profesorji nemške medicinske fakultete; državni poslanci ne bodo vabljeni.

Vnanje države.

Zopet se čuje iz **Rima** o napadu na našega poslanika grofa Paara. Včeraj je baje 26 letni tiskar

nij zanimala slika sama, a to, da je bila dvakrat prestreljena, lukanji bili ste ravno druga nad drugo.

„Izvrsten strel“, opomnil sem in pogledal na grofa.

„Res, kako odličen strel“, rekel je. „Ali znate vi tudi dobro streljati?“

„Precej dobro“, odgovoril sem mu ves srečen, da se je pogovor obrnil na stvar, o katerej bom mogel tudi jaz govoriti. „Jaz mislim, da bi zadel kvarto na trideset korakov — se ve da s samokresom, ki ga že poznam.“

„Ali res?“ dejala je grofinja, in video se je, da jo to tako zanima. „In ti moj ljubi, ali bi ti tudi zadel kvarto na trideset korakov?“

„Hočeva jedenkrat poskusiti“, ogovoril je grof. „Nekdaj nisem bil slab strelec, ali zdaj pa že več let nisem imel samokresa v roki.“

„O!“ opomnil sem, „potem pa stavim, da ne zadenete niti na dvajset korakov. Kdor hoče dobro streljati s samokresom, mora se vrediti vsak dan. Jaz vem to iz skušnje. Bil sem najboljši strelec v našem polku. Jedenkrat pa cel mesec nisem imel samokresa v roci, poslal sem bil vse svoje samo-

Rigatieri iz Reggie izpalil iz revolverja štiri strele proti benečanski palači, kjer je nastanjeno avstro-ogrsko poslanstvo pri Vatikanu. Poškodovan ni bil nihče. Prijeto človeče pravi, da ne pripada nobenej političnej družbi — Vlada si močno prizadeva inozemstvu prikriti vse demonstracije; svojim prefektom je ostro zaukazala zaprečevati javne izjave vsake vrste ter dela njih same odgovorne za to. S kakim uspehom, pokazala bode bodočnost. Sedaj se vedno čuje o irredentistnih pretenjih; tako je dobil urednik patriotskega lista v Trstu že štiri pisma, v katerih se mu žuga s smrtno. — Matteo Renato Imbriani, znani šef irredente, pozval je na dvoboje prof. Sorja Torracca, urednika lista „Rassegna“ zaradi Avstriji prijaznega vedenja. Imenuje ga „vitez avstrijskega cesarja“ in njega „Rassegno“ „avstrijski list v Rimu“.

Povodom predstoječe podonavske konference v Londonu poslala bode srbska vlada tja svojega agenta, ki naj bode sledili posvetovanjem in oficijozno varoval interese Srbije, dasi je sicer uže imenovan stalni zastopnik Srbije na angleškem dvoru, namreč dr. Kristić, a ni še določen čas, kendar ima pričetki svoje delovanje. Dr. Kristić predal bo prihodnje dni v Rimu pisma svojega odpoklica. — Skupščina vzprejela je jednoglasno budžet. Ustanovitev trgovskega ministerstva, katerega je skupščina zahtevala, je kralj potrdil.

Bulgarski list „Marica“ prinaša to poročilo: „Budget Bulgarije dobil bo kmalu nov izdutek z ustanovljenjem diplomatičnega zastopstva v Petrogradu. Ministerski, kakor tudi najvišji sovet sta jednih mislj, da se mora v stolici naših osvoboditeljev ustanoviti posebni zastop; do sedaj manjka samo še potrjenja od sobranja. Ta naprava se po našem mnenju ne sme več odlašati, ker bode gotovo bistveno pripomogla k temu, da se ojačajo priateljski odnosi mej osvoboditelji in osvobojeni. Sicer so bili ti odnosi vedno priateljski in tudi ostanejo; a vendar se je doslej nekaterekrati dogodilo, da so kriva poročila o naših razmerah dala v Petrogradu povod raznim nepovoljnostim mej obema vladama. Upamo, da bode ljudsko soobranje to vladino naredbo radovoljno vzprijele.“

Dopisi.

Iz Kamnika 2. januvarja. [Izvirni dop] (Variatio delectat!) — Že se več ne spominamo večera Silvestrovega v našem narodnem hramu. A skoro povsodi na Slovenskem in še bolj drugod praznujejo zadnji dan leta z jedno ali drugo priliko in radi, zlasti inteligentni svet, pričakajo v složni družbi zadnjih udarcev dvanajst ure toliko pomembljive za vsakterega v noči mej starim in novim letom. Za nas Kamničane ta večer, katerega smo v veseli družbi zbrani preživeli pol v lanskem pol v letošnjem letu v narodnej nam Čitalnici, tudi nima premalo pomena! Ko je sredi zadnječasne Silvestrove naše veselice bila ura dvanajsta, videli smo, kako je končalo zadnje svoje korake staro leto na našem odru in potem izginilo v veke, ali poprej se še jedenkrat pomenljivo ozrla na nas dol, češ: ozrimo se tudi mi še jedenkrat v minuto nam leto in na

krese popravljat. Ko sem zopet jel streljati, še na dvajset korakov nisem zadel steklenice. Naš stotnik, dober in vesel mož, bil je zraven ter mi je rekel: „Kaj tovariš, ali še ne moreš ubiti jedne steklenice?“ — Verjemite mi, gospod grof, treba se je ves čas vaditi, če ne, ne gre. Najboljši strelec, kar sem jih kedaj poznal, vadi se je vsak dan, vsaj trikrat je ustrelil vselej pred obedom. Tega ravno tako ni nikdar opustil, kakor tudi ne pred obedom piti vodke.“

Grofu in grofinji bilo je všeč, da sem postal tako zgovoren.

„No kakšen pa je bil ta strelec?“ vprašal je grof.

„Ako je videl muho na steni — vi se smetete gospa grofinja, ali bilo je res tako — ako je tedaj videl muho na steni, zaklical je: Hej Kuska, podaj mi samokres!“ Kuska prinesel je nabit samokres. „Pok“, in muha bila je mrtva.“

„Oj, kakšna izurjenost!“ rekел je grof. „Kako mu je bilo ime?“

„Silvijo,“ gospod grof.

„Silvijo!“ zaklical je grof. „Vi ste tedaj Silvija poznali?“

kratko preglejmo, koliko smo tam doživel in koliko prestali.

Da, ko se vrnemo s spominom v minolost jednega leta, najdemo ondi veliko, veliko, kar je v marsičem prevelike važnosti za posamnika, a tudi za celo občestvo naše.

Ako samo opomnimo, koliko se je spremenilo v minulem letu v prid našega mesteca, — da smo dobili v tem letu krasno novo šolsko poslopje, da se nam je znižal toliko let nas mučeni klanec, da se je olepšalo vse mestece povprek izdatno mimo drugih let, da se je vrhu tega osnova prepotrebna požarna bramba — smeli smo s hvaležnim srcem ločiti se od starega leta, a potem še hvaležni voščiti srečno novo leto vrlemu nam županu g. dr. Samcu, ki nam je v minulem letu postavil tako krasne spomine za vse dobe našega občanstva.

Ali kako bi se ne spominali danes še nečesa z veseljem, kar se je dogodilo v minulem letu v našem Kamniku? Ne pozabimo, da se nam je ustanovilo lepo pevsko društvo „Lira!“, — katero nas je nekaterikrat že zabavalo s svojim milim petjem, in od katerega društva pričakujemo še nekoliko veselih ur v prihodnje. Kako lepo je videti naše „Liraš“, ko stoje polni mladostnega in pevskega ognja na odru in done lepe pesni z njihovih grl po dvorani, — a koliko krasneje je videti in čutiti jih, ako se njim pridružijo zale „Lirašinje“, mile krasotice našega mesteca? Srce se nam je topilo, videvšim ta mikaven napredek na Silvestrovem večer v lepem mešanem zboru „Lips.“ Pel se je tako lepo, da si nismo mogli kaj, da ne bi prosili z burnim ploskom dvospolne „Lire“, da nam pesen ponovi, kar se je zgodilo. Na tem mestu zotorej voščimo Liri in njenemu neutrudljivemu pevovodji g. Franu Steletu hvaležnim čutom veselo novo leto!

Tako sedaj smemo opravičeni za lansko nastopiti letošnje leto z željo, da bi nam to še lepše sadove obrodilo v vsakaterem obziru. Muogovrsta zadnja veselica v lanskem letu odlikovala se je še v marsičem od drugih. Iznenadil nas je zlasti Vilharjev „Mornar“, katerega je g. F. Stele jako izvrstno izpeljal; kaj tacega še nismo čuli!

Po polunoči dopale so nam izborne žive podobe v „polunočnem prizoru“, ki so predstavljale novo leto, štiri letne čase, katere je blagoslovila boginja sreče. Tu smo opazili, koliko požrtvovalne so naše gospice vselej, kadar gre dati lepo ime našej Čitalnici; kajti vse lepe obleke v teh podobah oskrbele so si same! Hvalo jim!

Prepričali smo se tedaj, da je Silvestrov večer tako lepa prilika napravljati v narodnem zbirališču veselice in da ni bilo prav, ko smo jih prejšnja leta se ogibali; prepričali smo se, ko smo veselja in plesa trudni vračali se domov o belem dnevi na novega leta dan, da ima stari pregovor najboljšo veljavno — variatio delectat!

„Da, poznal sem ga! Bila sva najboljša prijatelja, častniki našega polka imeli smo ga za svojega, ali celih pet let še nisem nič slišal o njem: Gospod grof, ali ste ga vi tudi poznali?“

„Da, poznal sem ga, prav dobro sem ga poznal. Ali je vam kedaj povedal neko čudno dogodbo?“

„Mislite morda zaušnico, ki mu jo je bil na nekem plesu priložil nepridiprav?“

„Ali vam ni nič povedal o življenji tega mašopridneža?“

„Ne . . . ali gospod grof“ zaklical sem, ko se mi je jelo dozdevati, da je grof najbrže oni . . . „prosim ne zamerite, jaz nisem vedel, morda ste vi tisti!“

„Da, jaz sem,“ odgovoril je grof jako nemiren, „ta prestreljena slika je spomin najinega poslednjega svjedanca.“

„Oj, prosim moj ljubi!“ rekla je grofinja, „ne govori o tem. Mene je groza, ko to slišim.“

„Ne,“ odgovoril je grof, „temu gospodu moram vse povedati. On vé, kako sem razčil njegova priatelja, spodobi se, da tudi izve, kako se je Silvijo maščeval nad mano.“

Domače stvari.

(Čitalnica ljubljanska.) Novi odbor se je 3. t. m. naslednje konstituiral: predsedništvo: g. dr. Karol Bleiweis-Trstenški, predsednik, g. dr. Jarnej Zupanec, podpredsednik; g. Franjo Kadilnik, blagajnik; g. Fr. Drenik, tajnik; prof. Fran Šuklje, knjižničar. — Gospodarski odsek: gosp. M. Pakič, prvomestnik in gg. Kadilnik in dr. Zupanec. — Veselični odsek: g. dr. Štor, prvomestnik; gg. Iv. Hribar, dr. Papež, M. Sos, dr. Tavčar, I. Wölfing, potem Srečko Noll, V. Valenta, Vizjak Cenko. Poslednji gospodje odborniki so tudi zastopniki pevskega zbora. — Predpustne plesne veselice bodo 13. 20. januvarja in 3. februarja. — Čitalnica pristopila je kot član društvu „rudečega križa“. — Za restavracijo v Čitalnici treba bo druzega najemnika, ker se o sv. Jurji sedanji gostilničar preseli v svojo lastno hišo. — Po odborevem sklepu vzprejemali se bodo oglasi za restavracijo do 1. marca t. l. Prav želeti je, da se za enjeno restavracijo (h katerej pripada tudi kavarna) oglaša vajenčni materialno zmožni podjetniki. V Ljubljani je malo tako ugodnih prilik za gostilničko obrt, ko ravno Čitalnica, kajti narodno občinstvo potrebuje dobre gostilne, in taka se tudi izplača. Mnoge veselice, katere prirejajo narodna in razna druga društva v čitalničnih prostorih, dajo lepo priložnost pridobiti stalnih gostov. Dobra gostilna v Čitalnici ima biti zbirališče narodnega občinstva, in glavni sestanek iz dežele prišlim domoljubom. — Vsled dogovora s hišnim gospodarjem g. F. Souvanom zagotovljeno je, da ostane Čitalnica v sedanjih prostorih, dokler se ne preseli v — „Narodni Dom“. — Novi gostilničar bo torej še precej časa krčmaril v sedanjih prostorih. Kadar koli pa se bode Čitalnica preselila v „Narodni Dom“, pozvan bode čitalnični krčmar prvi, da gre z njo.

(Svarilo) Čudom začudil sem se bravši v cenj. včerajšnjem listu Vašem, da je tudi letos razpisani kurs pri telegrafnem vodstvu v Trstu za kandidate telegrafske. Zadnji kurs razpisani je bil leta 1873 in dotedne skušnje končane 31. julija istega leta. Z dobrim, t. j. s takim uspehom, da se more čakati z mirno vestjo na službo, prestalo je skušnjo 30 kandidatov. Toda, če vprašaš, koliko izmed njih je po preteklu skoraj devetih let uslužbenih, dobil boš od kandidata te danjega kursa žalosten odgovor, da imajo samo trije službe pri c. k. telegrafu, drugi pa so postali v tem dolgem časi c. k. uradniki v kakoj drugej branži, oficirji, feldwebelni, financarji, diurnisti ali privatni pisarji, kakor je bila temu ali onemu sreča mila. Kaj misli sl. c. k. telegrafske vodstvo v Trstu z nameravanim razpisom novega kursa, bode menda uganka vsakemu mislečemu čitatelju in vsa

Dalje v prilogi.

Graf primaknil mi je stol in povedal mi sledečo dogodbo:

„Pred petimi leti sem se oženil. Prvi mesec, tako imenovane medene tedne, preživel sem na svojem posetvu. Na to hišo veže me spomin na najsvršnejše in najbridejše trenutke mojega življenja.“

„Nekega večera jezdil sem na sprehod. Konj moje žene postal je trmast, ona se je bala, šla je raz konja in prosila me je, peljati tudi njenega konja domov. Pred vrati stal je koleselj. Povedali so mi, da me čaka nek gospod v mojej prednjem sobi ki ni hotel imenovati svojega imena; dejal je, da ima z manjo nekaj važnega se dogovoriti. Šel sem v sobo in zagledal sem v temoti v kotu stati bradatega in prašnega človeka. Šel sem k njemu in sem premisljeval, kje sem že videl tega človeka.“

„Ali me več ne poznaš grof?“ rekel je tresčim se glasom.

„Silvijo!“ zavpil sem.

In priznati moram, da so se mi ježili lasje.

„Da, jaz sem,“ odgovoril je. „Ostat sem še en strel na dolgu. Prišel sem, da izstrelim ta strel. Ali si pripravljen?“

slučajno v hiši Perne-tovej, pravi, da ga je kar strah in groza, če se spomina, ko je na klic: Polona Prelesnik je sin ubil, stopil iz hiše. „Kri in sapa je puhtela iz velike rane presekanega hrbita in Polona Prelesnik je ležala sredi ceste. Vsi pričajoč so se ga bali, tako zdivjan je bil.“

Oče zatoženca, 60 letni jako pošteni kmet Jože Prelesnik, nastopi tudi kot priča. Ko mu predsednik sodišča g. Grčar pove, da ima po zakonu pravico, odreči se izpovedbi, ivjavi, da se te postavne dobrote ne bode poslužil in da bode povedal, kar je res. Ravno tako store tudi sestre in brat zatoženca. Stari Prelesnik, vprašan po prvojedniku, koliko ima dece, odgovori: štiri dekleta in jednega fanta, in ko ga predsednik vpraša za zatoženca, pogleda slednjega zaničljivo in po malem prestanku reče: „Pa tega-le tle!“ Oča pove, da ga ni bilo doma, bil je v Kamniku, nazaj gredé pa mu je nekdo povedal, da je njegov sin Jože mater razsekal. Hitel je domov in našel žalostno in to. Sin Jože bil je že poprej na ta „nerodno stran“, kar pa je prišel od vojakov, sosebno pa drugikrat iz Bosne, ni ga bilo več ugnati. Sezidal je bil v porazumljenji z umorjeno materjo kovačnico in to prav za Jože, katerega je bil dal učit se kovaškega in kateremu bi jo bil tudi izročil, ko bi bil priden človek, ko bi bil hodil v cerkev in bi hranil zaslužene novce in ne zapil vsega. Mater je zatoženec zmirom zmiral z izrazi, da ga je sram ponavljati je. Nekaj časa ga je svaril in prosi, a ko je videl, da je vse govorjenje in svarenje „bob v steno“, ni reknel ničesa več in molčal. Njega (očeta) se je bal nekoliko, a tudi ne mnogo. Na žagi je vprašal zatoženi jedenkrat brata, mu li bode oče izročil kovačnico in ko je brat to zanikal, začel ga je dušiti in komaj se je rešil, njega (očeta) pa je hotel pobiti pri žagi s cepinom. Če je bil zatoženec pijan, pravi oče, ni bil človek, ampak živina.

Sestra Mica Prelesnik tudi ni bila doma, ko je zatoženi napadel mater. Že prej ni bilo miru. „Ti moraš crkniti ali pa jaz“ je reknel materi, zmerjajoč jo s k... o. Mati pa, dasiravno so ga mnogokrat svarili, imeli so le skrb za njega in mu skrivno hranili kosilo ali pa večerjo. Rekli so ranjka mati, da mu dado takoj kovačnico, če hoče pridno delati in si kupi lepo obleko, da ne bo hodil raztrgan na sramoto vse hiše in si prihrani za obrt kakih 30 gl. Lahko bi bil, ko bi hotel, kajti če bi bil delal, tri goldinarje na dan bi bil zaslužil. Pred dvema leti je mater pretepela, na tla vrgel, vse pobil in upil, da mora mati „crkniti.“

Druga sestra Neža Prelesnik pove, da je upil pribajaje k hiši že pred dvema leti: „Zdaj hudič gre!“ in ko je neki dan spal nad izbo in ga je mati klicala, reknel je: „Hudič me dol si spravlja, ti bom že dal ti stara k... a, tebe še ni hudič vzel in tudi mene ne bo!“

Brat Andrej Prelesnik pripoveduje, kako je zatoženi mater tepel ter njega in očeta hotel s cepinom pobiti.

Priča Katarina Gregorec pove, da je neki dan, ko je zatoženec sedel na jablani, upil: „Stara k... a jaz jabelke jem, ti boš kmalo crknila ne boš dolgo pri hiši!“

Porotniki (načelnik g. Križaj) so njim stavljeno vprašanje na umor jednoglasno potrdili in Jože Prelesnik bil je obsojen zaradi hudodelstva umora na vislice.

Ko so oče, brat in sestri po končnej obravnavi šli memo njega v sodniške dvorane, grozil jim je Jože Prelesnik še s pestjo.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V soboto 6. januarja. (Sv. treh kraljev.)

Nasledki skravnostne prisege.

Igrakaz v 4 dejanjih. Nemški „Der Goldbauer“, spisala Charlotte Birch-Pfeifer, poslovenil Jos. Gécelj.

Prvo dejanje: **Neznana ljubica pri Savici.** — Drugo dejanje: **Sokol-Tone, požigalec.** — Tretje dejanje: **Žrtev očetove jeze.** — Četrto dejanje: **Nasledki skravnostne prisege.**

Ustoppina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Galerija 20 kr. — Garnisonski in dijaški biljet 30 kr. — Sedeži se dobivajo v soboto dopoludne od 11. do 12. ure in zvečer od 1/2. ure naprej pri gledališki kasi.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
1. jan.	7. zjutraj	739-68 mm.	+ 4-2°C	sl. jz.	obl.	0-20 mm.
	2. pop.	738-91 mm.	+ 8-0°C	sl. jz.	obl.	"
	9. zvečer	739-08 mm.	+ 7-8°C	sl. jz.	obl.	dežja.
2. jan.	7. zjutraj	739-55 mm.	+ 3-6°C	sl. bur.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	738-50 mm.	+ 10-1°C	sl. jz.	obl.	"
	9. zvečer	736-90 mm.	+ 8-4°C	sl. jz.	obl.	dežja.
3. jan.	7. zjutraj	734-07 mm.	+ 7-1°C	sl. jz.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	732-53 mm.	+ 8-4°C	brezv.	obl.	"
	9. zvečer	734-27 mm.	+ 5-3°C	sl. vzh.	d. jas.	"
4. jan.	7. zjutraj	735-41 mm.	+ 2-6°C	brezv.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	736-22 mm.	+ 6-8°C	sl. gor.	obl.	"
	9. zvečer	739-52 mm.	+ 2-0°C	sl. sev.	obl.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritik, prejšnje dni precej visok, je ostal večinoma skoro nespremenjen; razdelitev ni bila posebno jenakomerna; razloček med maksimum na zahodu in med minimum na severu je znašal 8 mm. Vetrovi so postali nekoliko slabotnejši; prevladovali so skoro izključljivo južni. Temperatura je ostala nespremenjena in stala še vedno močno nad normalom; razloček med maksimum na jugu in med minimum na vzhodu je znašal 19° C. Nebo je bilo še vedno skoro povsod večinoma popolnem oblačno, le včasih deloma jasno; vreme na zahodu in severozahodu močno deževno, drugod pa še precej stanovitno.

Dunajska borza

dné 5. januvarja.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	76	gld.	85	kr.
Srebrna renta	77	"	65	"
Zlata renta	95	"	95	"
5% marčna renta	91	"	65	"
Akcije narodne banke	834	"	—	"
Kreditne akcije	283	"	80	"
London	119	"	30	"
Napol.	9	"	48	"
C. kr. cekini	5	"	64	"
Nemške marke	58	"	60	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	167	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	"	80	"
Ogrska zlata renta 6%	118	"	25	"
" papirna renta 5%	85	"	65	"
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	103	"	05	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	"	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	"	25	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	40	"
Kreditne srečke	100	gld.	170	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	116	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	215	"	—	"

Vabilo na naročbo.

Preverjeni, da nam je ilustrovani šaljiv list živa potreba in uvažuje razne, po odličnih rodoljubih ponavljane želje, začeli bodemo počenši od novega leta 1883 izdajati **zabavno-zbadljiv in šaljiv list**

„ŠKRAT“,

ki bode izhajala za sedaj dvakrat na mesec in prinašal razen lepih, v Pragi izdelanih slik in kratkih šaljivih povestij raznovrstno zabavno gradivo, razpravljajoč vsakdanja politična in socijalna vprašanja v kolikor možno mikavnej obliki, ozirajoč se pri tem ne samo na Ljubljano, ampak na vse slovenske pokrajine. Za to podjetje zagotovilo nam je sicer uže nekaj v Ljubljani bivajočih rodoljubov svojo duševno pomoč, a da bode list dovolj mnogovrst, obračamo se zaupno do vseh rodoljubov, katerim je pri naših sedanjih razmerah ostalo še kaj humorja in dovitja, da blagovoljno pomnožé kolo naših sodelavcev.

Ker ima pa vsako podjetje tudi svojo gmotno stran, prosimo rodoljube, da nas z obilno naročbo podpirajo v našem, zlasti v začetku težavnem početju. (796-7)

Cena listu bode:

Za vse leto	3	gld.	— kr.
" pol leta	1	"	50 "
" četr leta	—	"	80 "

Inserati vzprijemajo se za primerno ceno in naj se, kadar novci, pošljajo upravnosti.

Uredništvo in upravnštvo šaljivega lista

„ŠKRAT“,

v Ljubljani, v „Narodnej Tiskarni“.

Poslano.

Gospodu G. Piccoliju, lekarnarju v Ljubljani.

Veliko let uže zdravim mnogo boleznjim z gonilnimi leki in skoro vedno z najboljšim vespolom.

Mej drugim ordinujem Vašo Francovo esenco, ki ima posebnost, da prouzroča obilno izprazenje, ne da bi dražila želodec in čревa, čeprav se rabi dlje časa.

Trst, v oktobru 1882.

Dr. Pardo,
praktičen zdravnik.

Podpisani s tem potrjujem, da se Francova esenco, ki jo nareja lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, zaradi svojega točnega in čudovitega učinka po mnogih bolnikih moje fare in okolice v raznih boleznih rabi, vedno s posebnim vespolom; zato izrečem omenjenemu g. lekarnarju to zasluzeno javno zahvalo.

Pristavljam še, de ne mine dneva, ko bi ne prišel kdo k meni po sklenico te čudovite esence, katero imam vedno za svojo in družine rabo pri rokah.

Fianona (Istra), v oktobru 1882.

Anton Vlaszich,
župnik-kanonik.

Od Vas dobljenih 12 steklenic Francove esence je proti mojej dolgotrajnej bolečini v želodcu, in tudi gospoj Mariji Šašelj, pekarici v Mokronogu proti zapretji jako dobro pomagalo, za kar se Vam najtopleje zahvalim.

Tudi še opominim, da bom Vašo dobro Francovo esenco v teh krajih kar se bo dalo razširjal.

Z odličnim spoštovanjem

(694-10)

Mihal Treffalt,
užitninski agent.

Mokronog, v februarju 1882.

Francova esanca, ki jo izdeluje G. Piccoli, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajskej cesti, je pomagala uže tisočerim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalc dobiva. Ta esanca ozdravi bolezni v želodcu in trebuhi, krč, božast, trebušno in premenjavno mrzlico, zbabasoje, hemoroidje, zlatenico itd. ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10 kr.

Posloviljenje.

Razstajoč se z rajem prelepe slovenske zemlje, omiljenim mi Ormožkim krajem kljčem vsem vrlim prebivalcem in zvestim prijateljem: „Srečni, srečni ostanite!“ — sosedni brači, junakačim Horvatom, s katerimi sem vseudil v prijaznej dotiki bil: „Z Bogom! Zdravstvujte!“ — moj

kemu, ki bi ga obhajale misli, udeležiti se tega kursa, je resno svetovati, naj se ne dá zapeljati vabljivemu pozivu! Koliko nekdanjih kandidatov iz nešrečnega kursa l. 1873 je uže proklelo svojo pot v Trst!

—(Nov stipendij za slovenske dijake.) Zdravnik gospod dr. P. Warau založil je stipendij za dva gimnazijalca po 80 goldinarjev in jeden stipendij letnih 320 gld. za slušatelja medicine na dunajskem vseučilišču. Uživat te stipendije poklicani so zlasti studentje iz kmetskega rodu, najprvo domačini škocijanske župnije, za temi kdor pričada okr. glavarstvu krškemu, in slednjič studentje iz vojvodine Kranjske sploh. Slušatelj medicine ima biti slovenščine učen v besedi in v pismu in dosegši doktorat mora se zavezati, da hoče najmanj pet let zvrševati zdravniško prakso v deželi kranjski, a izven glavnega mesta Ljubljane. Ljudomila ta ustanova zadobila je ravnokar dovoljenje od ministra naukov in stopi torej z letem šolskim letom v veljavo.

— (Narodnjaki v Ljutomeru) naročili so jednajst iztisov „Mira“ in jih prepustili deset koroškim Slovencem. Vrlo dobro!

— (Kruh iz Grada za Ljubljano.) Neverjetna ali popolnem resnična je vest, katero poročamo v tej zadevi. Akoravno je v Ljubljani 33 čitaj: tri in trideset pekov, vendar nobeden izmej njih ni bil vrednega spoznan, da bi pekel kruh za gospode kaznence na Gradu, temveč ta kruh peče se v Karlau v Gradi in vsaki ljubi dan dovaža se 400 hlebov v Ljubljano. Imeli smo priliko pokusiti ta kruh, in zagotoviti moramo, da je bil kruh, kateri je pekla poprej Permetova pekarija, dosti boljši in tečnejši. Ljubljanskim občurom, ki pekó za revne in za bogataše popolnem povoljen kruh, govorito ne more biti po volji, da se kruh iz drugih dežel vozi v Ljubljano. Kakor čujemo, bodo ljubljanski peki učižili zaradi tega pritožbo pri pravosodnem ministerstvu.

— (Ljubljanski veterani) priredé pleśni venček 13. t. m. v steklenem salonu kazinske restavracije na korist bolniškega zaklada. Svirala bode tukajšnja vojaška godba.

— („O Krajčevi Narodni Biblioteki“) smo zvedeli, da prvi snopič Slovencem prinese dela iz „Kranjske Čebelice.“

Na zdravje!

Podpisani odbor opozoruje č. gg. člane „Sokola“ na

občni zbor,

kateri bode jutri soboto dne 6. jan. t. l. ob 1/2 11. uri zjutraj v društvenej telovadnici.

V obilo udelezbo vabi p. n. gg. društvenike najljudneje

odbor „Sokola“.

„Iz žepa molil mu je samokres. Jaz odmeril sem dvanaest korakov, in prosil ga bitro ustreliti, dokler ne pride moja soproga. On se je pa obotavljjal in zahteval luči.“

„Zaprl sem duri in velel, nikogar pustiti notri, potem sem pa zopet zahteval, da naj ustrelji. Vzdignil je samokres in pomeril . . . Jaz sem že štel sekunde. Misil sem na njo . . . bil je strašen trenutek. Silvijo pobesil je orožje.“

„Prav žal mi je,“ rekел je, „ali moj samokres ni nabit češpljevimi peškami . . . temveč s svinčenko . . . ali domislil sem se, to ni podobno dvojboju, bil bi umor. Jaz nisem vajen streljati na neoboroženega človeka. Začniva od začetka, srečajava kdo naj prvi strelja.“

„V glavi se mi je vrtelo . . . jaz mislim, da sem zavrnil ta predlog . . . ali konečno bil je nabit drug samokres. Zvila sva dva listka in ju položila v kapo, katero sem bil nekdaj prestrelil. Posegel sem v kapo in dobil sem.“

„Ti imas prokletno srečo, grof!“ rekel je smeje se, tega nikdar ne pozabim.“

„Jaz ne vem, kaj se je potem z mano zgo-

Najnovejše vesti.

Danes zjutraj ustrelil je v Rimu 26 letni tiskar Rigatieri iz Reggia z revolverjem štirikrat proti beneškej palači, v katerej je avstro-ugarsko poslanštvo. Ranjen nihče. Zločinca so prijeli. Rekel je, da ne pripada nobenemu političnemu društvu.

Uradni list objavlja, da je ministerstvo prefektom ponovilo strogi ukaz, naj preprečijo vsak javni pojav, ki bi utegnil motiti vnanje razmere. Prefekti zo za varnost vnanjih zastopnikov osobno odgovorni.

Žrebanje tržaških (razstavinih) srečk (po 50 kr.) odloženo je do 18. februarja t. l.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 27. decembra.

Morilec svoje matere.

Jako odurna oseba je, ki sedi danes na klopi zatožencev; 28letni posestnik sin Jože Prelesnik iz Stahovice, kamniškega okraja, zatožen je umora svoje lastne matere.

16. oktobra l. l. šla je Polona Prelesnik iz Stahovice v bližje stanovanje njene omožene hčere Polone Gradiškove, da bi za njo in njenega moža, ker sta bila oba z doma, pripravila kosilo. Tamkaj našla je svojega sina Joža Prelesnika, kateri je od nje zahteval, naj mu skuha kave. Polona Prelesnik mu odgovori, da nema kave in ide v kuhinjo svoje hiše, v katerej takrat nobenega ni bilo. V kratkem pride nje sin Jože Prelesnik za njo in zahteva še jedenkrat od nje z ostrimi besedami kave in, ker mu mati zopet reče, da je nema, jej zažuga z besedami: „Hudič, kar crknila boš, meni je vse glih!“ Zagradi sekiro, katera je bila v kuhinji in vseka ž njo mater, katera je hotela ravno iti s šcafom v svinjak, na glavo, zadene jo pa le na desno roko, katero je v bran vzdignila.

Na to hiti Polona Prelesnik iz hiše, Jože Prelesnik gre pa za njo in jo pred hišo z veliko močjo s sekiro v herbet vseka, potegne sekiro zopet iz rane in jo vrže za Polono Prelesnik, ki je bežala proti hiši Janeza Perneta, ter jo ranil še jedenkrat na hrbitu. Ko prileti Polona Prelesnik do hiše Janeza Perneta, se zgrudi na tla. Komaj pa se je zbralo okolo nje nekoliko ljudij, ki so hoteli na pomoč, stopi že sin Jože k njej z besedami: „Zdaj vem, da boste umrli, roko mi dajte, če ne vas bom še!“ Jej roko poda in odide.

To dejanje je deloma po zapriseženej izpovedi Polone Prelesnik, deloma po izpovedbah prič dokazano. Ko so 17. oktobra l. l. Polono Prelesnik sodniški zdravniki pregleduli, našli so sledeče poškodbe na njej:

1. Na srednjem prsti desne roke 3 ctm. dolgo gladko robato in ostrokotno kožno rano.

2. Zadaj na robu desnega sénca 7. ctm. dolgo

dilo in kako me je prisilil streljati. — Ustrelil sem in zadel sem to le sliko.“

Grof je pokazal na prestreljeno sliko. Njegov obraz bil je rudeč kakor ogenj. Grofinja bila je bledejša kakor nje robec. Le s silo sem se premagal, da se nijsem zjokal.

„Ustrelil sem tedaj,“ nadaljeval je grof. „Bogu bodi hvala, da ga nisem zadel . . . potem pomeril je Silvijo . . . V tem trenutku bil je strašen. Kar se odpro vrata. Maša prišla je notri in se me oklenila okrog vrata. Njena navzočnost dala mi je zopet pogum.“

„Draga moja,“ rekel sem, „ali ne vidiš, da se šaliva? Kako si prestrašena! Pojdi, pojdi in izpij kozarec vode, potem se pa vrni . . . in predstavil ti bom starega prijatelja in tovariša.“

„Maša je še vedno dvomila.“

„Povejte mi, ali je to res, kar govori moj mož?“ rekla je in se obrnila k strašnemu Silviju. „Ali je res, da se samo šalite?“

„On se vedno šali,“ odgovoril je Silvijo. „Nekoga dne je iz šale meni priložil zaušnico, iz šale prestrelil mi je kapo, iz šale je ravnokar mimo mene ustrelil . . .“

gladkorobato in ostrokotno rano. S sondo prišlo se je do kostne razpoke.

3. Od spodnjega kota desnega plečeta se je ravnočrtno z obokom reber proti rami raztezala 9 ctm. dolga, 2 ctm. široka, gladkorobata, ostrokotna rana.

4. Za dva prsta širokosti od omenjene rane od spodnjega kota plečeta razprostirala se je ravnočrtna 28 ctm. dolga gladkorobata in ostrokotna rana. Ta bila je 5 ctm. široka in ven so moleli prerezani konci reber in dela pluč.

Dne 11. novembra l. l. umrla je Polona Prelesnik in pri raztelesenji dva dni pozneje našli so sledče. A. Pri vnanjem ogledu videlo se je, da so bile prve tri prej omenjene poškodbe zaceljene, a velika rana na hrbitu kazala je 28 ctm. dolgo in 2 do 3 ctm. široko zevajočo razpoko, katera je bila z gnojem napolnena. B. Pri znotranjem ogledu, ko se je glavna koža odstranila, našli so zdravniki, da je bilo na robu desne senčne kosti pri rani zunajna plošča črepinje v dva dela razbita. Desna pluča bila so deloma v svojo mreno prirašena, v vreči plučne mrene našlo se je 500 gramov sirkatega gnoja in pluča so bila v smradljiv gnoj spremenjena. Konci prerezanih reber so bili ostri, premakljivi in gnojni. Glede na to so zdravniški izvedenci izjavili, da je Polona Prelesnik silovite smrti umrla, prouzročene s tem, da se jej je gnoj v desnej prsnjej votlini nabral in da se je pluč črni prisad prijel, da je to pouzročila poškodba na hrbitu, iz katere je morala nastopiti smrt, in da je bila smrtna poškodba s sekiro in po tako močnem udarcu prizadljana.

Zatoženec je po izpovedbi mnogih prič svojej materi že pred 16. oktobrom večkrat z ubojem zažugal, tudi jo je jedenkrat pretepjal. Jezen pa je bil na svojega očeta in mater zato, ker mu nista hotela izročiti kovačnice in porabil je za umor čas, ko ni bilo nobenega družega, doma ko mater.

Zatoženec sicer ne taji dejanja, pa pravi, da ni imel namena mater umoriti. Sam ne ve, kako mu je prišla sekira v roke. Da bi bil materi s smrtjo že mnogokrat preje grozil, to taj; tudi, da bi jo bil nazivljal k . . . o. On da je bil s svojimi ljudmi dober, če so ga v miru pustili; če so ga pa karali, da ne dela in zapiva ves zaslužek, bil je osoren. Da bi bil mater že pred dvema leti na Velikega Šmarna dan tepel, v kot tiščal, jim populil mnogo las iz glave, jih na tla vrgel, šcaf v nje vrgel in z žljajdro vse v hiši potolkel, to taj odločno.

Priča Alenka Perme trdi, da je mati zatoženca, ko je bežala iz hiše preko ceste k njenej hiši, upila: „Pomagajte! če je kak človek v hiši!“ Za njo pričekel je zatoženec s sekiro v roki in, ko so ga ljudje ki so vkupe pritekli kregali, zarohnil je nad njimi: „Ticho bodite!“ Vsi so se ga bali. K materi je stopil in zahteval, ker bodo umrli, naj mu dajo roko. Priča Andrej Vrhovnik, 62 let star mož, ki je bil

„Po teh besedah pomeril je na mene — vpričo moje soproge.“

„Maša padla je predenj na kolena.“

„Ustani Maša, ali te ni sram,“ zaupil sem ves razjarjen. „In vi gospod, ali boste še dolgo mučili ubogo žensko? Ali hočete streljati ali ne?“

„Ne bom streljal,“ odgovoril je Silvijo. „Dosegel sem, kar sem hotel. Želel sem te samo prestrašenega videti. Prisilil sem te na me streljati, dobil sem zadostenje. Ti se boš mene spominal, prepuščam te svojej vesti.“

„Šel je proti vratim; na pragu se je obrnil, pogledal na prestreljeno sliko in izstrelil, ne da bi bil meril, svoj samokres.“

„Moja sopruha zgrudila se je v nezavesti. Sluge se niso upali ga ustavljeni, boječ so ga gledali. Šel je ven v svoj koleselj in poklical svojega kočijaža. Predno sem se zavedel, bil je uže odšel.“

Grof je umolknil.

Tako zvedel sem konec dogodbe, ki me je v začetku tako zanimala. Junaka te povesti pozneje nisem več videl. Pravili so, da je v ustaji pod Aleksandrom Ypsilantom vodil oddelek Heteristov pal v bitvi pri Skulenih.

Vsaki dan
trišni pustni krapki
v pekariji Ivana Foederla v Lingarjevih ulicah.
Vsaki četrtek in nedeljo (10—2)
presen Grahamov kruh.

V najem se daje
gostilna in kavarna

v Ljubljanski Čitalnici

s steklenim salonom, vrtom, kegliščem, stanovanjem in dr.

od sv. Jurija 1883.

Oglase sprejema odbor do **1. marca t. I.**
Plačilni pogoji in vse razmere so za gostilnično obrt
in kavarno **prav ugodni.** (16—1)

Na prodaj!

Prostor za stavbe, ležeč ob cesti pri parnem mlinu, blizu nove cerkve Jezusovega Srca in nove vojašnice, meri 1000 štirjaških sežnjev ter se da razdeliti za tri stavbe.

Posestvo, na Ježici, obstoječe s hiše, hrama, hleva, dveh šup in poda; tik hiše sadni vrt, poleg njega njive in senožeti. Vse vкуп meri od 12 do 15 orlov ter se prostovoljno takoj prodaje.

Na ljubljanskem **močvirju**, pri Kožuhu, je več kosov s proste roke na prodaj.

O vsem tem zve se natančneje pismeno ali ustno v **Kravji Dolini št. 9.** (800—3)

V soboto in nedeljo ob 3. popoldne
produciral se bode
na Žabjeku v „Marijnem kopališču“

morski potapljalec,

gojenec svetovnoznanega g. Bauer-a, kateri je vzdignil v Bodensko jezero pogrezeni parnik „Ludwig“. Opravljen bode s takim aparatom, kakeršen se rabi pri potapljanju na morji. — On zamore bivati 3 do 4 ure 100 čevljev globoko pod vodo, obtežen s 160 funtmi ter opravljati ondi razna dela, ki so v navadi pri vzdiganju ladij; najmanjše stvari, ki se vržejo v vodo, bode znali prinesi na svitlo. Aparat se bode razlagal pred začetkom predstave.

Ustopnila 15 kr., za otroke 5 kr.

K tej zanimljivej predstavi vabi najljudneje

(5)

M. Hoch.

P. n.

Udano podpisani dozvoljujem si naznanjati, da sem v Ljubljani otvoril

knjigovezničo

(na Kongresnem trgu št. 14, nasproti nunskej cerkvi)

ter sprejemam vsakeršna knjigovezniška in galanterijska dela v malih in večjih naročilih. Posebno se usojam pripotročati čestitej p. n. duhovščini, gg. učiteljem, Čitalnicam in drugim narodnim društvom. Naročila sprejemam tudi po pošti ter je naglo izvršujem.

Prepričan sem, da bode p. n. občinstvo zadovoljno z mojim delom, ker sem v svojej obretni popolnem izkušen, delujoč več let po večjih delalnicah v Nemčiji, Švici, na Francoskem in Laškem.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Dežman,

knjigovez.

(801—3)

Nujna prošnja!

Povodom konečnega letnega obračunanja prosim najljudneje vse tiste **privatne stranke**, pri katerih se nahajajo še prazne

siphon-steklenice,

da mi jih blagovolijo **takoj nazaj poslati.** Častiti gospodje **krčmarji**, kateri jemljejo siphon pri meni, naj bodo blagohotno pripravljeni s **siphon-steklenicami** in kakimi **siphon-skimi glavicami** za bodočo **revizijo**, katero bodem v kratkem opravljal. (11—1)

Z odličnim spoštovanjem

Gustav Fischer.

Zdravilstveno parfumerijsko blago.

Anatherinova ustna voda a 60 kr., Zobni prašek a 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. —蒲ra za dame, bela in rožna, izdelana iz najfinješe rižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavitkih a 10 kr. in v škatljicah a 40 kr. *Esprit de Essbouquet, Heliotrope, Reseda, Violette* za parfumiranje perila, robcev itd., v elegantnih miniatur-flaconih s kovinskim zaporom a 40 kr. za komad. Glycerin-Creme, posebno vesperna pri razpokanih ustnah in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. Kadilni papir, vžgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. Toaletno medeno-glicerinsko milo od Sarga, 1 kos 30 kr. Mandeljnovi otrobi, rabljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to proda je razpošilja

G. Piccoli,

lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajskej cesti.

Kreditno društvo kranjske hraničnice v Ljubljani

računi svojim družbenikom obresti od posojil na menjice

za 3 mesece 5 $\frac{1}{2}$ %
za 6 mesecev 6 $\frac{1}{2}$ %

Prošnje za pristop k društvu sprejemajo se v **uradu kranjske hraničnice.** (797—2)

TRŽAŠKA razstavina LOTERIJA.

Srečkanje nepreklicljivo

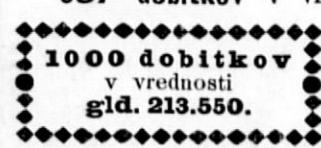
18. februvarja 1883.

1. glavni dobitek: v gotovem 50.000 gld. ali 8800 cekinov.
2. glavni dobitek: v gotovem 20.000 gld. ali 3500 cekinov.
3. glavni dobitek: v gotovem 10.000 gld. ali 1750 cekinov.
4. glavni dobitek: ovratnik in uhani z briljanti, vrednost 10.000 gld.

Štirje dobitki: Kinč od zlata z briljanti in biseri v vrednosti po 5000 gld.

Pet dobitkov: Različne stvari za kinč v vrednosti po 3000 gld. (14)

987 dobitkov v vrednosti po 1000, 500, 300, 200, 100, 50 in 25 goldinarjev.

Loz 50 kr.

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštnino naj se pošljajo na

TRST. loterijski oddelok tržaške razstave **TRST.** P. Grande 2.

2000 najslavnnejših zdravnikov Evropskih, katerih spričevala se bodo priobčila, ordinujejo

Popp-ova zobna zdravila

kot najboljša za usta in zobe. — Kolajne raznih razstav.

Izza 30 let izkušena Anatherin zobna voda

dr. J. G. POPP-a na Dunaji, c. kr. dvornega zobo-zdravnika, I. Bognergasse 2. Radikalni zobni lek za vsako zobobolje, vsako bolez v ustih in v dlesnu, olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod, izdatna za grgranje pri kroničnem vratobolji in zoper difteritido.

Velika sklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek storci po kratkej rabi zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena skateljci 63 kr.

Anath.-zobna pasta v steklenih skledicah po 1 gld. 22 kr., za čiščenje in ohranjenje zob, odpravo slabega duha in zobnega kamena.

arom. zobna pasta, zobje po kratkem uporabljeni. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Po 35 kr. za jeden kos.

zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, nežne sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira ôtle zobe. Cena za zavitek 2 gld. 10 kr.

med. milo iz zelišč, letno sredstvo zoper hraste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjenje bele, čiste polti, zoper ujedce, ogree in kurjo polt. Cena 30 kr.

zobna sredstva se vnovič uporablja v Dunajskoj c. kr. občnej bolnici na pričakanje profesorja Drasche-ja in se pripoznavajo za izvrstna.

Pred ponarejtvami se svari, s katerimi si pomagajo nekateri fabrikantje, da si osvojevajo tovarniško znamko, ki je mojekr dobna in izdelujejo blago, ki je po zunanjosti momemu zelo jednak.

Pri nakupu vsakega izdelka naj se natauko pazi na firmo. (776—2)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschtitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlji: J. Blazek, lekar; v Višnji: V. Kordas, lekar; v Pontalu: P. Osaria, lekar.

Z zelo ugodnimi pogoji oddaje se zaradi družbinskih razme takoj jako dobra (8-1)

trgovina z mešanim blagom

na izredno dobrem trgovšči v zelo obljudenem trgu Spodnje Stajerske. Pismena vprašanja naj se blagovolijo občati na upravnštvo "Slov. Naroda" z znamko št. 100.

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečicah po 4 $\frac{3}{4}$ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za netto-tezo) z všeto poštarino in zamotanjem po poštnem povzetji: Avst. vr. Rio, močen gld. 3.25 Domingo, okusen 3.60 Santos, tako močen, lep 3.75 Java, svitlozelen, droben, močen 4.10 Cuba, temnozelen, tako droben, močen 4.45 Java II., zlatorumen, tako droben, omleden 4.20 Java I., zlatorumen, tako fin 4.60 Perl-Mocca, fin, zdaten 4.75 Ceylon, modrozelen, plemenit 5.30 Ceylon, Perl, izredno fin 5.40 Menado, tako finega okusa 5.85 Mocca, pravi arab, lepodišče 6.45 Priporoča se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vso čiherne vrste kave so prerezetane in izbrane, tedaj proste prahu in črnih zrn. — O reellenosti mojih pošljitev dobivam sleherni dan najpohvalnejša priznanja. (732-7)

Neposredni kup — največja varčnost!

Pri vezilji.

Kupčija z volno in tapiserijskim blagom in predtiskarja v Ljubljani, židovske ulice hiš. št. 1,

Marije Drenik,

na tržaški razstavi odlikovana s

srebrno medalijo

priporoča svojo bogato zalogu: **vezilj** (štikarji) pričetih in izdelanih, **za vezanje predtiskano omizno in drugo platenino**; volno, preje, svile, korale; **vsakovrstno blago in orodje za vezanje, pletenje, vezenje in šivanje; volnate rute, nogovice, modree, trakove: rezlano, usnjato in drugo galantirsko blago.**

Pogrebni trakovi s zlatimi in srebrnimi napisimi, **predtiskarje**, kakor tudi vsako drugo čast. naročilo izvršuje se takoj. (743-12).

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljani

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkoczyj** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfumerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Priznano izvrstne,

na

tržaškej razstavi s srebrno svetinjo odlikovane

voščene sveče

iz garantirano pravega, nepokvarjenega čebelnega voska,

ponudijo

P. & R. SEEMANN

v Ljubljani. (636-14)

Za Bogom imam se le Vašemu sladnemu ozdravljajočemu pivu, sladnej čokoladi in koncentriranemu sladnemu izlečku Iv. Hoffa zahvaliti za ohranitev svojega življenja.

Samolastno izgovorjene besede mnogih ozdravljenih.

Zahvala.

Po Iv. Hoffovem sladnem ozdravljajočem pivu življenju nevarne telesne slabosti rošenega.

Ker je ta toli izvrsten izumek sladnega ozdravljajočega piva mojo mater **dejal bi smrti rešil**, ponatal sem se lahko s tem z vso odločnostjo v tukajnej občini in sem lahko s svojim popolnim preprščanjem vsakemu bolniku priporočal ta lek. — Nekemu kmetu, ki jo tožil, da čuti bolečine v jetrah, v želodcu in deloma v plučah ter me jo vprašal za svet, sem priporočal, naj rabí to izvrstno sladno pivo. Prosil me je, naj bi takoj pisal ponj, kar sem tudi kaj v njegovej sobi storil. Prosim tedaj Vaše blagorodje, da posljet kar hitro mogoče 26 sklenic sladnega piva in 10 zavitkov sladnega bonbona.

Sv. Jurij (nad Muravom).

Josip Fließ, nadučitelj.

C. kr. dvornemu založniku mnogih evropskih suverenov, gospodu

Ivanu Hoff-u,

c. kr. komisarskemu svetniku, lastniku c. kr. zlatega križeča za zasluge s krono, vitezu visocih pruskih in nemških redov, Dunaj, fabrika I., Grabenhof 2., tovarniška zalogra: Graben, Bräunerstrasse 8.

Uradno

(629-14)

zdravstveno poročilo.

Dr. Seypel, itapski nadzdravnik.

Ivan Hoffovo sladno ozdravljajoče pivo (Malzextract-Gesundheitsbier) je izvrstan dijetičen lek za rekonvalescente iz teških bolezni, tudi za na prsih bolne, ker ne vzbuja živev; isto tako se prav posebno priporoča za bolezni v želodcu in na hámorrhoidah.

Man ko za 2 gld. se ne razpošilja.

Glavne zaloge: V Ljubljani: Peter Lassnik, spec. trg.; v Reki: Nik. Pavačić, drog.; v Gorici: G. Cristofoletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar.

Razprodaja.

Pletenine, gamaše, nogovice, robci, rokvice, tricot-jopiči, kiklje iz filca, iz flanela in barhanta, zapestnice, ovratniki, zavratniki, najboljši francoski moderci, vezenine, čipke, trakovi, zavesni čopi, riš, baržun, pliš, atlas, tafet

in vse v to stroko spadajoče blago.

Naročila se takoj popolno izvrši. Naposled prodadé se police in se dà prodajalnica v najem.

Z odličnim spoštovanjem

Ana Šinkovic,

Mestni trg.

Ivana Hoffa zdravstveno pivo iz sladnega izlečka

proti oslabljenju, siromaštu na krvi, kakor tudi najboljše sredstvo rekonvalescentom od vsake bolezni.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček
za na prsih in plučih bolne, za zastareli kašelj in nedaho.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti **Ivan Hoffovih sladnih preparatov.**

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz sladnega izlečka, dvornemu založniku skoro vseh suverenov, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8. Tovarna: Grabenhof št. 2.

Blagorodni gospod! S hvaležnostjo Vam javljam, da so Vaše zdravstveno pivo iz sladnega izlečka Ivana Hoffa ter Vaši Hoffovi sladni bonboni za prsa pri mojih bolezni izvrstno pomagali. Sedaj lahko glasneje govorim, kašelj in bolečina v prsih mi ponehuje ter se nadejam, da budem mogel skočno Vam na čast zaklicati: „Živio plemeniti gospod Ivan Hoff!“ Prosim Vas, da mi zopet pošljete 18 sklenic piva in jeden zavitek sladnih bonbonov. Znamenujem se odličnim spoštovanjem

Trnovac (na Hrvatskem), 8. avgusta 1882.

Mihail Lovroe, učitelj.

Vaše blagorodje! Prosim Vas, pošljite mi zopet po poštnem povzetji 28 sklenic Vašega izvrstnega Iv. Hoffovoga zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in 5 zavitkov Ivan Hoffovih sladnih bonbonov za prsa v modrem papirju. Ob enem Vam poročam, da sem vsled plučnega vnetja in jedno leto trajajočega bljuvanja krvi uže pet let bolhal na hripavosti in bodenji v dušniku; odkar pa rabim sladno pivo, se uže veliko bolje počutim ter upam, da budem po daljšem uporabljenju popolnem ozdravljen; sicer pa, če le moje zdravje vsaj tako ostane, kakor je sedaj, sem popolnem zadovoljen z zdravstvenim vspehom Vašega Iv. Hoffovoga piva iz sladnega izlečka. Z najodličnejšim spoštovanjem Vam vedno udan!

Eduard Kollman, zemljemerski nadzornik.
Maribor, 27. novembra 1882.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

V Kranji: Franjo Dolenc; v Celji: Kupferschmidt, lekarnar; v Reki: G. Catti, lekarnar; v Gorici: G. Cristofoletti, c. kr. dvorni lekarnar; v Mariboru: P. Holasek; v Ptuj: Kasimir; v Pulji: Monay; v Trstu: lekarnar J. Seravallo in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld., 58 sklenic 28 gld. — V zaviteku iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr.; 28 sklenic 14 gld. 60 kr., 58 sklenic 29 gld. 10 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 sklenica 1 gld., $\frac{1}{2}$ sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka à 2 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr. in 1 gld. za $\frac{1}{2}$ klg. — Bonboni iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za zavitek; pri večjem naročilu popusti se v cenah. (791-4)

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa. **Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček.**

Pravi Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka so le v modrem zaviteku.

Sadno pivo iz sladnega čokolada me je *naglo in popolnem ozdravila od bronhialnega katara*. Sladni bonboni jako dobro delujejo. Jaz nadaljujem sedaj ta lek, da se ohrani uplivu slabega vremena; zatorej prosim, da mi pošljete še 28 sklenic zdravstvenega piva iz sladnega izlečka, 5 zavitkov sladnih bonbonov in 2 zavitek sladne čokolade. Podpišem se Vam hvaležna in udana

Službeno spričevalo o uporabi pravih prvih Ivan Hoffovih zdravstvenih tečnih preparatov iz sladnega izlečka od strani c. kr. garnizijske bolnice v Zagrebu št. 23 ter ob opazovanem zdravstvenem učinku Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in Hoffove sladne čokolade. Oba izdelka pokazala sta se kot izvrstna zagotovljajoča sredstva pri rekonvalescentih in pri bolnikih na kataru in razdražljivosti dihalnih organov in za prebavljenje; čokolada pa najboljše nadomestuje kavo pri omih, kateri jo zaradi razdraževanja ne smejo piti. Čokolada postala je dotičnim jako priljubljen zajutrek, kar se potrdjuje na podlagi opazovanja.

Dr. Ischitz,
polkovni nadzdravnik.

Dr. Kaiser,
polkovni in oddelka zdravnik.